

Kruthmedalj nr 15 GUNNEL STRÄNG

Gunnel Strängs föräldrar var döva. Och på den vägen...

Gunnel Sträng har arbetat intressepolitiskt hos SDR i mer än 17 år. Gunnel har som politisk sekreterare flyttat fram SDR:s positioner på riksplanet – och det har varit bra för alla döva. Ett rikt nätverk med regering departement och riksdag byggdes upp av Gunnel. Tolkutredningen 1991 var en av de stora frågorna Gunnel arbetade med.

Gunnel hade ett stort engagemang för skolfrågor och språket. Rätten till teckenspråk i förskolan, skolan och rätten till teckenspråkstolkar samt arbetet för teckenspråkets status. Utifrån denna plattform har Gunnel jobbat och lobbat politiskt

Riksdagsbeslutet den 22/2 2001 – om att stärka teckenspråkets ställning – är en av Gunnels stora verk. Detta beslut kom till tack vare Gunnels outtröttliga förarbete.

Gunnel har arrangerat flera viktiga konferenser varav den viktigaste och mest uppmärksammade var den internationella tvåspråkighetskonferensen i Stockholm 1993. För detta fick Gunnel en WFD-medalj i Wien 1995.

Gunnel var en taktiker. Hon använde samverkan och samarbete med andra för att forcera dövas frågor.

Gunnel har sett till att SDR nämns med stor respekt i maktens korridorer.

SDR är imponerad över den bredd, kraft och det engagemang som finns hos Gunnel och vill med stort nöje tilldela Kruthmedalj nummer 15 till Gunnel Sträng.

KRUTHMEDALJEN delas ut i till personer som gjort stora insatser för döva. Följande personer har fått Kruthmedaljen:

Nr 1	Lars Kruth	1989
Nr 2	Brita Bergman	1992
Nr 3	Osvald Dahlgren	1992
Nr 4	Asa Hammar	1992
Nr 5	Göte Hanson	1995
Nr 6	Bo Carlsson	1995
Nr 7	Inger Ahlgren	1995
Nr 8	Bengt-Olov Mattsson	1997
Nr 9	Astrid Fredriksson	1999
Nr 10	Barbro Carlsson	1999
Nr 11	Börje Edwall	1999
Nr 12	Alma Abrahamsson	2002
Nr 13	Lars Ohlsson	2002
Nr 14	Anne-Marie Wikström	2002
Nr 15	Gunnel Sträng	2002

KRUTH- MEDALJEN

2002

Kruthmedalj nr 12
ALMA ABRAHAMSSON

Alma Abrahamsson föddes den 1 oktober 1906 i Göteborg. Hon var dotter till döva föräldrar, Anna och Carl Abrahamsson.

Under hennes uppväxttid umgicks hon mycket med döva. Alma tog sin lärarexamen år 1926 och fick direkt efter examen ett arbete som lärare på en förskola för döva på Västra Skansgatan 1B i Göteborg. Alma tog en dövlarar-examen vid Manillainstitutet år 1931. Hon var förskolan trogen ända fram till sin pensionering år 1969.

Alma var verksam inom dövvärlden på olika sätt. Hon var tolk, ordnade kurser, fritidsaktiviteter, sommarverksamheter för döva i alla åldrar. Men ändå hade hon tid att måna om döva småbarn på förskolan i 45 långa år. Alma arbetade även en tid på förskolan efter pensioneringen i väntan på en efterträdare.

Hennes strävan var att döva skulle få möjlighet till ett rikt kulturliv och att döva skulle få lov att använda teckenspråket som sitt språk. Det var det hon satsade och trodde stenhårt på. Alma var verkligen dövas ambassadör utåt. Hennes väna och blida väsen och hennes sätt att måna om döva i alla åldrar gjorde att hon var mycket omtyckt och populär bland döva i hela Sverige.

Alma Abrahamsson avled den 10 maj 1977 efter en tids sjukdom. Det är med stor glädje SDR postumt vill ge Alma Abrahamsson den 12:e Kruthmedaljen för sina mångåriga och betydelsefulla insatser för döva i Sverige.

Kruthmedalj nr 13
LARS OHLSON

Lars Ohlson var den förste läraren tillika föreståndare på Blockhusudden. Han trodde på döva, att de kan gå vidare i sina teoretiska studier. Lars var en av de engagerade pedagogiska pionjerna som planerade en utbildning som skulle efterlikna hörandes undervisning. Såg till att skolan senare fick examensrätt, efter elevernas önskemål. Det kallar vi för elevdemokrati!

Lars Ohlson använde gärna tecken som stöd till talet när skolöverstyrelsen inte fanns på plats. Hans pedagogiska utstrålning engagerade eleverna.

Lars Ohlson fortsatte kampen för dövas rätt till likvärdig utbildning. Han var med och startade försöksverksamhet med utbildning på gymnasienivå i Örebro fr o m läsåret 1967/68.

Lars Ohlson var pionjeren på Blockhusudden och i Örebro! Förde en kamp och använde motståndets vindar till en kraft i tron på en vidareutbildning för döva.

Lars Ohlson var inte bara en bra pedagog utan han tog också ett socialt ansvar genom att se till att elevernas boende och fritid fungerade.

Citat från Lars Ohlsons förord i boken "Skolan på Blockhusudden": "Mycket positivt har hänt inom dövvärlden sedan 1950-talet. En hel del av innovationerna har skapat historia. Skolan på Blockhusudden är en bit av dövas historia.." Så sant!

SDR vill med stor glädje tilldela Lars Ohlson Kruthmedalj nummer 13.

Kruthmedalj nr 14
ANNE-MARIE WIKSTRÖM

Anne-Marie Wikström, även kallad Ami, gick på Örebro-skolan under 1950-talet. Började på Blockhusudden 1957 och var en av de första döva som tog realexamen där år 1961. Detta gav ett eko i omvärlden. Döva kunde bevisa att även de kan. Ami tog sedan studentexamen som privatist i slutet på 60-talet. Hon började som timplärare på Västanviks Folkhögskola 1970 och läste samtidigt på universitetet. 1976 tog hon sin folkhögskolelärarexamen som den förste döva examinerade läraren i teoretiska ämnen. Ann-Marie fortsatte sedan som lärare på Västanvik och successivt tog hon över som rektor på Västanviks Folkhögskola och fortsatte med denna uppgift i mer än 20 år. Ami var den första döva rektorn i modern tid.

Ami har under sina år som rektor gjort Västanviks folkhögskola mera känd och effektiv. Hon har breddat på utbildningsmöjligheterna för döva. Sett till att kvalitén på teckenspråksmiljön och att utbildningen av tolkar och teckenspråkslärare hållit högsta möjliga kvalitet. Ami har också satsat på utsatta döva som varit i behov av okonventionella insatser. Mångfalden har varit ledstjärnan i hennes verk.

Amis insatser som rektor i folkbildningens tjänst har gett teckenspråket en högre status och öppnat dörrar för många döva. Anne-Marie Wikström har trots samhällshinder målmedvetet lyckats bana vägen för många döva genom sina pionjärinsatser. Det är med stor glädje SDR vill ge henne Kruthmedalj nummer 14